Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва

Центральна районна бібліотека № 141

Рідні голоси з далекого континенту

Українська літературна діаспора Австралії, 19-21 ст.

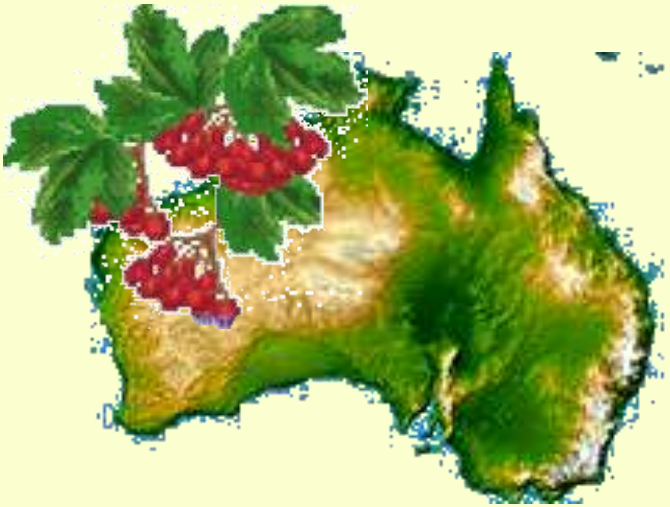

Бібліографічний покажчик

Київ, 2013

Бібліографічний покажчик ***„Рідні голоси з далекого континенту. Українська літературна діаспора Австралії, 19-21 ст.,*** підготовлений за загальносистемним проектом ***"Щаслива Австралія – прекрасний край вічної весни"*** та ***знагоди 65-річчя поселення українців в Австралії.***

Мета видання – висвітлення матеріалів про життя та творчість письменників української діаспори Австралії 19-21 ст., які мало відомі в Україні, але які прославляють свою Батьківщину в світі.

Прізвища письменників в посібнику подані за алфавітом. В межах підрубрик матеріал подано за алфавітом прізвищ авторів та назв творів.

Окремо подано бібліографію про українську літературну діаспору в цілому.

Посібник складено на основі літератури, яка є у фондах бібліотек Деснянської ЦБС, та матеріалів, відображених на web-сайтах Інтернету.

Покажчик має передмову, зміст та довідковий апарат. До довідкового апарату входить: покажчик авторів та назв творів.

Джерела подані за період з **1952 по 2012** рік.

Відбір матеріалу закінчено в лютому **2013** року.

Покажчик розрахований на бібліотечних фахівців, вчителів української літератури, студентів, учнів та широке коло читачів, які хочуть ближче познайомитися з літературними здобутками письменників української літературної діаспори Австралії.

І знали ми, що там, далеко десь у світі,
Який ми кинули для праці, поту й пут,
За нами сльози ллють мами, жінки і діти,
Що други й недруги, гнівнії і сердиті
І нас, і намір наш, і діло те кленуть.

Ми знали се, і в нас не раз душа боліла,
І серце рвалося, і груди жаль стискав;
Та сльози, ані жаль, ні біль пекучий тіла,
Ані прокляття нас не відтягли від діла,
І молота ніхто із рук не випускав.

І. Франко

З М І С Т

Передмова..... 3
Барчинський Орест..... .5
Білоцвіт Леся Миколаївна 6
Богуславець Леся 8
Вакуленко Пилип..... 10
Вишневий Григорій..... 12
Гаран Євген..... 14
Дейко Марія..... 15
Кардаш Петро ..... .17
Коваленко Божена..... 18
Когут Зоя..... 20
Кошарська Галя..... 23
Лазорський Микола..... 24
Масляк Ярослав..... 26
Нитченко Дмитро..... 27
Онуфрієнко Василь..... 32
Павлишин Марко..... 34
Подолянко Богдан..... 37
Радіон Степан..... 38
Смаль-Стоцький Іван..... 40
Сокіл Василь..... 40
Ткач Юрій..... 43
Фольц Клавдія..... 44
Чорнобицька Галина..... 46

Бібліографія про українську літературну діаспору.....48

Покажчик авторів та назв творів..... 50

Барчинський Орест

(пс. Опанас Бритва)

(1923-1998)

український письменник, гуморист

Орест Барчинський (Опанас Бритва) народився в **1923 році** у Золочеві на Галичині. Навчався у Золочівській та Хомській гімназіях.

До 1950 року був студентом медичного факультету Мюнхенського університету, який через ускладнені матеріальні причини та причини зі здоров'ям не встиг закінчити.

У 1950 році прибув до Австралії, продовжив творчу діяльність як гуморист, фейлетоніст, прозаїк, автор радіопрограм.

Автор збірки оповідань: ***«Самотність»*** (1988), збірки гуморесок і фейлетонів ***«І таке буває»*** (1980, 2006)).

Твори

Барчинський, Орест. До історії українського поселення в Австралії // Українці в Австралії : енциклопедичний довідник. — Сідней : Вільна Думка і Товариство Збереження Української Спадщини в Австралії, 2001. — С. 55-56.

Барчинський О. Самотність ; Лист з України ; Щастя Валюхів // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. - К. : Веселка, 1993. - С. 122-156.

Бритва, Опанас. І таке буває : фейлетони, гумористи, нариси // Дрогобич : Коло, 2006. - 166 с.

Література про життя та творчість

Українська діаспора : літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалова. - Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. — 514 с.

Білоцвіт Леся Миколаївна

(1980 р.н.)

поетеса

Олеся Білоцвіт народилася на Чернігівщині **26лютого 1980 року** в сім'ї Ніни й Миколи Ткаченків - знаних в Прилуках журналістів і поетів. Саме через батьків-письменників з юних літ друкувалася під псевдонімом ***Білоцвіт.*** Під цим літературним ім'ям стала дипломанткою міжнародного конкурсу "Гранослов 2000"', видала збірки поезій "Скрипка часу", "Стихія Сонця", "Передчуття наближень" і в 2004році прийнята до Національної спілки письменників України.

За фахом поетеса —учителька географії та біології. Деякий період працювала в рідній Прилуцькій ЗОШ № 6. Однак непереборне прагнення пізнавати світ і спрага емоційних вражень поманили в далеку далеч - аж на австралійську землю.

Уже шість років Олеся Білоцвіт мешкає в Мельбурні, де потужна українська діаспора. У неї підростають два сини. Свої почуття і відчуття поза Батьківщиною вона вкладає в поетичні рядки. Розлука для неї - це випробування на честь, на вірність, на любов.

Ось і знов з далекої Австралії прилетів привіт - збірка поезій нашої землячки Олесі Білоцвіт „***За силуетом* слова"**

Як стрінуться наші очі,

Як обручем стануть руки –

Я Вас відпустити не схочу,

Прилуки мої, Прилуки.

Ця збірка відкриває ще одну грань Олесиного таланту - не тільки чудової поетеси, а й неабиякого художника. Кожен мазок - своєрідне пізнання природи і людини, віри і почуттів. Австралійські пейзажі змінюються березовою алеєю з України, дивовижні заморські квіти - таким рідним жовтоголовим соняшником.

Та опинившись на чужому материку, Олеся Білоцвіт несе в собі не просто заповіти роду, а й пам'ять нації.

Твори

Білоцвіт, О. М. Передчуття наближень : поезії. — Чернігів : РВК Деснянська правда, 2004. — 63с.

Білоцвіт, О. М. Скрипка часу : поезії. — Чернігів, 2000. — 30с. : іл.

Богуславець Леся

(пс. Олександра Ткач)

(1931 р.н.)

українська письменниця, донька письменника і видавця Дмитра Нитченка

Олександра Ткач народилася в **1931 році** в м. Зіньків Полтавської області, навчання розпочала в Харкові.

З родиною в 1943 році емігрувала до Німеччини, закінчила українську гімназію в Еттлінгені.

У 1949 році переїхала до Австралії, поселилася в Мельбурні, працювала у шпиталі, потім на фабриці.

З 1978 року працює в українському відділі австралійського державного радіо SBS в Мельбурні, з 1989 року очолює українську програму радіостанції SBS у Мельбурні.

Автор гуморесок „***Який Сава, така й слава*** ” (1979), *репортажів* ***„На прощу до рідної землі ”*** (1984, 2005), ***„Від Находки до Чернівців”*** (1988), „***Моя австралійська кума***”, ***„За рідним краєм і в раю скучно”*** (1998), а також друкувалася у журналах "Нові Дні" (Канада), "Березіль", "Дзвін" (Україна), газеті "Вільна Думка" (Австралія).

З 1996 року член Спілки письменників України, член літературно-мистецького клубу ім. В. Симоненка в Австралії.

Відзнаки

Лауреат літературної премії „Тріумф” (2001).

Твори

Богуславець, Л. Від Находки до Чернівців : враження з подорожі. - Мельборн : Байда, 1988. - 190 с.

Богуславець, Л. За рідним краєм і в раю скучно : оповідання. - К. : Дніпро, 1998. - 248 с**.**

Богуславець, Л. Моя австралійська кума : оповідання. - Дніпропетровськ : Січ, 1991.

Богуславець, Л. Моя одинадцята подорож в Україну // Дзвін. - 2005. - № 10. - С. 110-114.

Богуславець, Л. На прощу до рідної землі ; Десять подорожей в Україну та інші країни. – К. : Ярославів Вал, 2005. – 396 с.

Богуславець, Л. Небажана гостя : [оповідання] // Березіль. - 2011. - № 5/6. - С. 117-120.

Богуславець, Л. Подорож до Кетерін Гордж і національного парку Кекеду : публіцистика : землею австралійською // Березіль. – 2011. - № 9/10. – С. 174-184 : фото.

Богуславець, Л. Сусідка ; Історія ; Вишня ; Пропаща генерація : оповідання // Рідні голоси з далекого континенту. - К. : Веселка. - 1993. - С. 101-110.

Богуславець, Л. Транзитна любов : скринька з листами : публіцистика // Березіль. – 2010. - № 11/12. – С. 166-169.

Богуславець, Л. Який Сава, така й слава : гуморески. - Мельборн : Байда, 1979. - 89 с.

Література про життя та творчість

Ротач, П. Розвіяні по чужині. Полтавці на еміграції : короткий біобібліографічний довідник. – Полтава : Верстка, 1998. – С. 23.

Слабошпицький, М. Леся Ткач-Богуславець і її книжки // Народна газета. – 1998. - Ч. 22.

Слабошпицький, М. Наша людина в Австралії : сильветка до ювілею Лесі Ткач // Літературна Україна. - 2011 - 14 лип. (№ 26). - С. 9 : фото.

Слабошпицький, М. Нитченкові доньки (Леся Ткач і Галина Кошарська) // Не загублена українська людина : (55 портретів з української діаспори). – К. : Ярославів Вал, 2004. – С. 300-308.

Терен, Тетяна. Чим відрізняються австралійські українці від інших : Леся Ткач, донька відомого діяча української діаспори Дмитра Нитченка, розповіла "УМ" про свою родину, в якій нема "чужинців", про українські

осередки Австралії // Україна молода. - 2007. – 10 лип. (№ 121). - С. 10.

Українська діаспора : літературні постаті, твори, бібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалова. – Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. - 516 с.

Українські письменники з Мельбурна // Літературна Україна. — 1991. — 27 черв.

http://www.umoloda.kiev.ua/regions/57/171/0/34594/
http://molgal.info/news.php?nid=105

Вакуленко Пилип

(1923 р.н.)

український поет, прозаїк, ілюстратор, видавець

Народився **21 липня 1923 року** в с. Новософіївка Богодухівського району на Харківщині.

Закінчив середню школу в Богодухові, вчительські курси у Вовчанську. Учителював у початковій школі.

У 1942 році був вивезений на примусові роботи до Німеччини. Учителював у таборах для переміщених осіб у Західній Німеччині. Навчався у Регенсбурзі.

З 1948 року в Австралії, працював у залізничному депо в Порт Августі. Заочно закінчив Інститут прикладного мистецтва (Мельбурн), у 1962 році заснував власне підприємство фотонабору. Очолював Товариство української мови в Аделаїді.

У 1991 році відвідав Полтаву.

З 1997 року - член Спілки письменників України.

Автор книжок: ***«В джунглях Нової Ґвінеї»*** (1952), «***Весела кукабара»*** (1955), ***«Мої австралійські сороки»*** (1956, 1970), ***«У царстві коралів»*** (1977), ***«Папуа Нова Ґвінея»*** (1979), ***«Романтика і дикі квіти»*** (1987), творів для дітей.

Видання знаходяться у головних бібліотеках Австралії.

Твори

Вакуленко, П. В джунґлях Нової Ґвінеї : життя і пригоди українського дослідника Миклухи-Маклая. – Аделаїда : Єдність, 1952. — 78 с.

Вакуленко, П. Мореплавці і відкривачі Терра Австраліс. – Черкаси : Холодний Яр, 1993.

Вакуленко, П. Оповідання і казки, вірші // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. - К. : Веселка, 1993. - С. 46-56 ; 179–183.

Вакуленко, П. Поезії // Київ . – 1991. - № 7. – С. 33—34.

Вакуленко, П. Романтика і дикі квіти. — Аделаїда : Австраліяна, 1987. - 48 с.

Вакуленко,П. У царстві коралів. — Аделаїда ; Мельбурн: Австраліяна, 1997. - 38 с.

Література про життя та творчість

Вакуленко, П. Про себе // Криниця. — 1991. — Ч. 7.

Нитченко, Д. Калинові голоси Австралії // Київ. — 1991. — Ч. 7.

Ротач, П. Розвіяні по чужині. Полтавці на еміграції : короткий біобібліографічний довідник. — Полтава : Верстка, 1998. - С. 26-27.

Українська діаспора : літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалова. — Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. — 516 с.

http://poltava-repres.narod.ru/rozviyani/sp_02.htm

Вишневий Григорій

(сп. пр. Григорій Петрович Карпов)
(1919-2007)

український поет, прозаїк, публіцист, перекладач

А в далекім краї, без ставка і гаю,
Без доріг до школи, степових пісень
Спогади душевні радістю не грають,
Бо ж бували й ночі не вночі, а вдень.
Г. Вишневий

Григорій Вишневий народився **1 січня 1919 року** на хуторі Займищі Блотницької волості Прилуцького повіту Полтавської губернії (тепер Талалаївського р-ну Чернігівської обл.) в селянській родині.

Здобув філологічну освіту в Києві (1940), учителював у смт. Дмитрівка недалеко від Ічні.

У роки Другої світової війни потрапив у полон під Смоленськом (1941), був вивезений до Німеччини, працював на бауера, у копальні, вчителював в українській гімназії м. Ганновер (Німеччина).

У 1949 році емігрував до Австралії. Працював робітником, з 1963 року – вчителем у школі. Студіював журналістику в Мельбурні (1970), потім славістику – в Університеті ім. Монаша (1979). Був учителем і керівником українських суботніх шкіл у Мельбурні (1953-1973), координатором української програми в університеті модерних мов (1975-1992). Друкувався в журналі „Нові дні" (Канада), альманасі „Новий обрій" (Австралія), газеті „Українські вісті" (США).

У 1994 році приїздив в Україну, відвідав рідні місця.

Автор збірок поетичних і прозових творів*:* ***„Моя любов порання і вечорова"*** (1992), „***Під чужим***

небом”, „На схилі віку”, „Золотий штурм”; наукових праць „***Фонетика української мови***” (1946), ***„Морфологія української мови***” (1947); перекладів ***Алена Маршалла, Ерлі Вілсона, Генрі Тінглі*** та інших авторів.

Член Національної Спілки письменників України (з 1996).

Помер **16 квітня 2007 року** в Австралії.

Твори

Вишневий, Г. Вірші // Новий обрій : альманах. – Мельбурн, 1999. – Ч. 11. – С. 63-73.

Вишневий, Г. З далекого краю : вірші, поеми, переклади. - Австралія : Білі Вежі, 1995. - 226 с.

Вишневий, Г. Золотий штурм : переклади, есеї / [худож. оформ. О. Магеровський]. - Тернопіль : Арій, 2004. - 141 с. : іл.

Вишневий, Г. Мазепа : поема // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 218-219.

Вишневий, Г. Мова наша страдниця і звитяжниця // Новий обрій : альманах. – Мельбурн, 1999. – Ч. 11. – С. 231-236.

Вишневий, Г. Моя любов порання і вечорова. – Дніпропетровськ : Січ, 1992.

Вишневий, Г. Під чужим небом : вірші, поеми, переклади / [передм. П. Сорока]. – Австралія : Білі вежі, 2004. - 85 с : портр

Література про життя та творчість

Нитченко, Д. Калинові голоси Австралії // Київ. – 1991. – Ч. 7.

Ротач, П. І слово, і доля, і пам’ять : статті, дослідження, спогади. – Полтава : Верстка, 2000. – 442 с.

Ротач, П. Розвіяні по чужині : полтавці на еміграції : короткий біобібліографічний покажчик. – Полтава : Верстка, 1998. – 164 с.

Сорока, П. Вишневий Григорій : літературний портрет. – Тернопіль : ТДПУ ім. Гнатюка, 2002. – 102 с.

Українська діаспора : літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалова. – Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. - 516 с.

Гаран Євген

(1926 р.н.)
український письменник, поет, журналіст, педагог.

Євген Гаран народився **26 березня 1926 року** в Бердянському районі на Запоріжжі.

Вчився у середній школі в Харкові, де почав писати оповідання.

В 1943 році емігрував до Німеччини, студіював чужі мови в Ґеттінґені.

Прибувши до Австралії, поселився в Сіднеї, де 1963 закінчив Педагогічний Інститут, а 1966 році — Сіднейський університет.

Викладав у середніх школах німецьку, французьку, індонезійську та українську мови. Друкував статті, рецензії і фантастичні оповідання (так звані «євгеніки») в журналі «На Дозвіллі» (м. Пляуен), «Арка» (Мюнхен), «Нові дні» (Торонто), в газеті «Вільна думка» і в альманасі «Новий обрій».

Живе в Сіднеї, Австралія.

Твори

Гаран, Євген. Знання мови // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 57-58.

Література про життя та творчість

Біляїв, Володимир. На неокраянім крилі… — Донецьк : Східний видавничий дім, 2003. - 348 с.

Українці Австралії : енциклопедичний довідник/ авт. передм. Василь Сокіл ; редкол.: Лев Богацький, Євген Гаран [та ін.]. – Сідней : Вільна Думка : Товариство Збереження Української Спадщини в Австралії, 2001. - 672 с.

https://sites.google.com/site/hatachitalnazaporizza/pismennki-zaporizskogo-krau/garan-evgen

Дейко Марія

(1889-1969)
українська письменниця,
науковець, освітня діячка

Марія Дейко народилася **14 жовтня 1889 року** в містечку Парічах (Білорусія).

Марія Дейко отримала добру освіту. Ґрунтовно оволоділа французькою мовою. Навчалася у Полтавському інституті шляхетних дівчат. Закінчила його із золотою медаллю. Але під час Голодомору змушена продати її за 400 крб. Крім того, закінчила Вищі жіночі курси у Санкт-Петербурзі.

У 1912-14 роках студіювала у Сорбонському університеті на філологічному факультеті.

У наступні роки вчителювала у Полтаві, викладала у Полтавській філії Харківського університету.

За переконаннями міцно стояла на основі важливості національного виховання.

У 1920 р. після приходу радянської влади була заарештована, півроку провела в ув'язненні.

У 1928 р. переїздить до Харкова, де займається педагогічною діяльністю.

У 1935 р. очолила кафедру французької мови в Інституті іноземних мов у Харкові.

У 1939 р. видала підручник для вивчення французької мови "Чотири пори року".

Під час Другої світової війни емігрувала на Захід. Жила в м. Ашафенбург (Німеччина), у 1949 р. переїхала до Австралії, де жила в Ньюпорті (околиця Мельбурну).

Марія Дейко - відомий громадський і освітній діяч української діаспори. Почесний член Української Центральної шкілької ради.

Померла в **1969 році.**

Уже після смерті син Володимир і його дружина Алла через видавництво "Рідна школа" видали ряд навчальних книжок Марії Дейко: читанки ***"Рідне слово"*** (1990), ***"Волошки"*** (1992), ***"Євшан-зілля"*** (1995), ***"Буквар"*** (2001) та ін.

Твори

Дейко, М. Волошки.- Австралія : Рідна мова, 1979. – 156 с.

Дейко, М. Євшан-зілля : четверта читанка-підручник після букваря з мовними та граматичними вправами і українсько-англійським словником / обкл. й мал. Л. Денисенка. - 3-тє вид. - Donvale : Рідна мова, 1975. - 222 с. : портр.

Дейко, М. Оля перевізниківна та інші п'єси для дітей і дорослу. - Мелборн : Ластівка, 1957. - 37 с.

Дейко, М. Про що тирса шелестіла. – Австралія : Рідна мова, 1969. – 247 с.

Дейко, М. Рідний край. – Лондон : Рідна мова, 1985. – 162 с.

Дейко, М. Українсько-англійський та англійсько-український словник широкого вжитку / М. Дейко, В. Дейко, А. Дейко - Австралія-Англія : Рідна мова, 1979. - 553 с.

* * * * *

Стех, Ярослав. В пам'ять визначної вчительки Марії Дейко // Свобода. – 2009. – 23 жовт. (№ 43). - С. 26.
http://sd.org.ua/news.php?id=85

Кардаш Петро

(1927 р.н.)

кінопостановник, видавець і громадський діяч української еміграції в Австралії

Народився **19 січня 1927 року** в с. Теляче, Підгаєцького району.

Закінчив гімназію в Бережанах.

Від 1945 року - в Німеччині, студіював економіку в УВУ в Мюнхені.

В 1948 році потрапив до Австралії, Перт.

Співорганізатор і член управи Української Громади Західної Австралії (1949).

В 1951 році переїхав до Мельборну, культосвітній референт Української Громади. Голова осередку СУМ у Мельборні, видає молодіжний журнал "Промінь".

Постановник фільмів ***"Українці в Австралії"***, ***"Церкви народу"*** та інші.

Видав альбом Ukraine and Ukrainians, Ukraine, its History and its Art.

Випускав журнал ***"Український екран",*** видає молитовники і святкові картки, в основному для експорту в Україну.

Активіст ОУН.

Твори

Кардаш, П. Гетьман Петро Дорошенко / П. Кардаш, С. Кот // Слава українського козацтва. – К. : Мельбурн Фортуна, 1991. – С. 159-161.

Кардаш, П. Злочин. — Мельбурн – К. : Фортуна, 2003 ; К. : Видавництво ім. Олени Теліги, 2005.

Коваленко Божена Полікарпівна

(пс. Олена Рябченко)

(1924 р.н.)

українська письменниця, журналістка, поетеса, педагог, громадська діячка

Божена Коваленко, з роду Радзієвська (псевдонім Олена Рябченко), народилася **22 січня 1924 року** в Києві.

Студіювала фізику та математику у Київському університеті, але Друга світова війна перервала її студії.

Вир війни відніс молоду Божену через Польщу (1944 р.) у Німеччину (Ерлянген), звідки вона у 1950 році виїздить до Австралії (Мельбурн) і тут отримує вищу журналістську освіту .

Писати вірші і друкуватися в українських часописах та альманахах («Слово», «Нові дні», «Новий обрій» і т. д.) почала у 1965 році.

Автор оповідань, репортажів, поезій. Тематика віршів різноманітна, але переважає лірика. Вийшла її збірка ***«Гомін Дніпра»*** (1983 р.).

Деякі поезії українські композитори Австралії поклали на ноти.

Божена Коваленко учителює у «Рідній школі» (учителька української мови в Нобл Парку), виконує обов'язки секретаря Української Центральної Шкільної Ради Австралії (1974 р.), член управи Союз Українських Організацій в Австралії СУОА (від 1986 р.) та є членом редакційної колегії «Інформаційно-методичного листка».

У 1973 році очолила відділ Союзу Українок Австралії у Мельбурні.

Член об'єднання українських письменників «Слово».

Працювала в українському радіомовленні (1975-78 рр.).

Твори

Коваленко, Б. Вірші // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 208-215.

Коваленко, Б. Калинові весни. – К. : Ярославів Вал, 2007.

Коваленко, Б. Поезії // Київ. - 1991. - № 7. – С. 28-31.

Когут Зоя

(дівоче пр. Ніконенко)

(1925-1997)

письменниця, поетеса, гуморист-сатирик

Чуже місто, чужі хмари, чужий світ,
А в ночі чужі примари і неспокій
Чужі зорі, чуже горе, чужий зміст —
І паде з чужих дерев осінній лист...

***К**урличе пані Зоя журавлино,*
***О**санну Краю жайвором співає,*
***Г**ірку журбу чаїно виливає*
***У** австралійській дальній стороні.*
***Т**ам чужина чужа в чужій весні.*

З. Когут

Когут Зоя, дівоче прізвище *Ніконенко* народилася **21 травня 1925 року** в м. Суми (Україна) в родині адвоката.

В 1930 році батька було репресовано. Зоя жила разом з матір'ю в місцях поблизу таборів, куди перевозили батька.

В 1939 році повернулась до Сум, а в 1943 році емігрувала до Німеччини.

Навчалась на філософському факультеті Фрайбурзького університету. Тут познайомилася зі студентом, майбутнім лікарем Льогином Когутом, з яким і одружилася.

В 1949 році зі своїм чоловіком емігрувала до Австралії і поселилась у Мельбурні. Подружжя влаштувалося на роботу, звели невеличкий будинок, але втіхи було мало. Зоїн духовний світ потребував відповідного оточення. Щодня гнітило чуже, незнайоме середовище. Згадала, що ще в сумській школі творила вірші – для душі. Але тож було вдома.

Перебуваючи в еміграції, Зоя Когут звертається до поезії сучасної України. Понад усе її захоплювали твори Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Ігоря Калинця, Василя Стуса, Дмитра Павличка. З еміграційних поетів, що вразили її, називає Василя Барку.

Так під впливом творів цих талановитих людей Зоя всерйоз почала займатися літературою.

Зоя Когут не мало встигла у житті. На протязі 14 років працювала складачем і диктором українських радіопрограм у Мельборні. Від самого заснування Літературно-Мистецького Клубу ім. В. Симоненка була його секретарем.

Друкуватись почала з 1960 років, відома із збірок сатиричних та ліричних поезій, а також і прози «***Культурні Арабески»*** (Мельбурн 1969) та ***«Кучерявий Дим»*** (Нью-Йорк 1974).

В 1992 р. вийшла збірка її творів знову ж таки під назвою «***Культурні Арабески»*** в Полтаві.

Її твори друкувалися в альманахах "Новий Обрій» (Мельбурн), «Слово» і «Північне «Сяйво» (Едмонтон), в журналах «Лис Микита» (Детройт), «Дзвони» (Рим), «Україна» (Київ), «Вільній Думці» (Сідней) та інших часописах діаспори.

Відбула два турне з власними творами по США і Канаді, а також тричі в Англії та майже по всіх державах Європи.

На запрошення Патріарха Йосифа Сліпого тричі їздила до Риму на виступи з власними поезіями.

Тематична збірка ***“За Україну молюся”-*** короткий поетичний енциклопедичний довідник українських народних свят від січня до грудня.

Під час подорожі в Україну в 1992 році відвідала Суми. Виступала з читанням своїх творів у Львові, Бориславі, Києві і Полтаві.

Зоя Когут була членом Об'єднання Українських Письменників «Слово».

В 1996 році Зою Когут прийняли до Спілки Письменників України.

Померла **30 квітня 1997 року**. Поховали її на кладовищі Фавкнер у Мельбурні.

Твори

Когут, З. Культурні арабески : поезії : гумор, сатира і лірика / авт. передм. М. Павлишин. - Полтава : Криниця, 1992. - 195 с. : портр.

Когут, З. Кучерявий дим : поезії / ред. Б. Нижанківський. - Нью Йорк : Слово, 1974. - 120 с.

Когут, З. Оксана : поема, вірші // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 184-195.

Когут, З. Поезії // Київ. – 1991. - № 7. – С. 27-28.

Когут, З. «Україно!..» // Дивослово. – 2000. – № 7.

Когут, З. Шевченкові (уривок) : [вірш] // Альманах УНС. – 1989. – С. 178.

Література про життя та творчість

Виступ поетеси Зої Когут з Австралії : [в м. Лос-Анджелес у грудні 1974 р.] // На сторожі України / Новак М. П. – Лос-Анджелес, 1979. – С. 363.

Живлюще джерело : [про творчість Зої Когут як сатирика].// Відгуки часу : вибрані нариси, спогади, матеріали / Книш І. – Вінніпег, 1972. – С. 385–386.

Славутич Яр. Амазонка в сатиричній поезії : [слово про Зою Когут] // Дослідження та статті. — Едмонтон, 2006. — Ч. 2. — С. 184-186.

Сорока, П. Зоя Когут : літературний портрет. – Тернопіль : Андеграунд, 1997. – 108 с.

Сорока, П. “Лише великого бажати повинен той, хто прагне перемог...” : історія дружби поетеси Зої Когут та Й. Сліпого // Русалка Дністрова. – 1996. – Ч. 18. – С. 4.

http://www.ursr.org/kyiv/91/07/html/28.html
http://mshanets.ucoz.ru/publ/1-1-0-6

Кошарська Галя

(1944 р.н.)
(старша донька Дмитра Нитченка (Чуба)
викладач української мови та літератури в Університеті в Сіднеї

Галина Кошарська народилася **5 серпня 1944 року.**

В Австралію приїхала в 1949 році, поселилася в Мельборні. Від 1968 року живе в Сіднеї.

Магістр гуманітарних наук Університету ім. Макворі. І доктор філології.

Докторську дисертацію присвятила творчості Ліни Костенко.

Твори

Кошарська, Г. Творчість Ліни Костенко з погляду поетики експресивності / пер. з англ. А. М. Чердаклі. - К. : Academia, 1994. - 165 с.

Кошарська, Г. Центр українських студій, Макворі університет (Сідней) // Українці в Австралії. - Мельборн : Союз Українських Організацій Австралії, 1998. — С. 624–627.

Кошарська, Г. Ще один підхід до поезії Ліни Костенко // Слово і час. – 1996. – № 8/9. – С. 49-52.

Лазорський Микола

(сп. пр. Микола Панасович Коркішко)

(1884-1970)

український письменник, журналіст, географ

Микола Лазорський народився **10 листопада 1884 року** в м. Полтаві

Середню освіту здобув у Полтаві, там же закінчив учительську семінарію, а потім у Харківському університеті студіював право та прослухав курс гуманітарних наук.

Співробітник Полтавського земства, потім Полтавського музею. Був редактором місячного «Журнала Губернского Присутствия».

У 1920-х роках працював у шкільному відділі державного видавництва України в Харкові.

В 1929 році незаконно арештований і засланий на 3 роки на Соловки.

Повернувшись 1932 року, редагував у Полтаві журнал Експериментального інституту.

Під час Другої світової війни перебував у Кам'янці-Подільському, де був редактором регіонального часопису «Подолянин».

У Німеччині в 1946 році Лазорський почав писати історичний роман «***Гетьман Кирило Розумовський»*** (Мюнхен, 1961).

Приїхавши до Австралії в 1950 році він друкував статті у місцевих часописах («Новий обрій») і продовжував працю над історичними романами ***«Степова квітка»*** (Мюнхен, 1965; 2 вид. Київ 1992)) та ***«Патріот»*** (Мюнхен, 1969; 2 вид. Київ 199). Автор географічних праць: ***«У надрах землі»***, ***«Моря та океани»***, ***«Географічні етюди»*** тощо.

Помер **13 березня 1970 року** в Австралії.

Посмертно вийшов збірник історичних нарисів, оповідань, статей та спогадів ***«Світлотіні»*** (Мельбурн, 1973).

Твори

Лазорський, М. (Коркішко М. П.). Гетьман Кирило Розумовський : роман-хроніка 18 віку / післямова О. Мишанич, худ. С. Якутович. - К. : Обереги, 2003. - 656 с.

Лазорський, М. Патріот. Григор Орлик (1702-1759) : історичні оповідання. - К. : Персонал, 2009. - 344 с. - (Б-ка української героїки ; вип. 6).

Лазорський, М. Світлотіні : збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів, (1949-1969). - Мельборн : ОУП Слово, Австралія : Філія, 1973. - 400 с.

Лазорський, М. Степова квітка : історичний роман про легендарну українку Роксоляну. – К. : Персонал, 2008. – 392 с.

Література про життя та творчість

Лазорський, М. // Українська літературна енциклопедія. — К., 1995. - Т. 3. - С. 126.

http://exo.in.ua/?page=new&id=4927
http://histpol.narod.ru/person/pers-12/pers12-012.htm
http://www.pollitra.pi.net.ua/index2.php?a=300&b=301&m=11&d=9&cdr=79

Масляк Ярослав Іван

(літ. пс. Грицько Волокита)

(1909-1996)

український письменник-гуморист, театральний, культурний і громадський діяч

Ярослав Масляк народився **14 лютого 1909 року** в Бережанах (Галичина).

У Львові закінчив гімназію (1929) і студіював право; випускник фотографічної школи при Львівському Університеті та член Українського фотографічного товариства і редколегії журналу цього товариства «Світло і Тінь».

З 1937 року - керівник студентської драматичної секції. Співпрацював із театром малих форм - «Веселий Львів».

За приналежність до ОУН був ув'язнений у Львові в «Бриґідках» та у Березі Картузькій.

У 1940-1944 роках працював в Українському Допомоговому Комітеті в Кракові і Ярославі, а в 1944-1945 роках - у тижневику «Земля» (Плауен, Західня Німеччина). Керівник українських таборових театрів у Мангаймі та Ельванґені, Західня Німеччина.

Виїхав до Австралії в 1949 році і поселився в Сіднеї. Двадцять років очолював українознавчі та педагогічні курси.

Автор рецензій і фейлетонів у часописа «Вільна Думка» (Сідней), «Церква і Життя» (Мельбурн), «Новий обрій» (Мельбурн) і «Нові Дні» (Торонто).

Займався українським театром легкого жанру як організатор, режисер і драматург.

1950 вперше влаштував театр, вечір у Сіднеї, 1957 став керівником Гуртка прихильників сцени, а 1974-85 - «Летючої Естради».

Написав комедію ***«Моя дочка Шкаралупа»*** (1952),

п'єску для дітей ***«Найкраща мати»*** (1970), низку одноактівок і скетчів та збірка прозових і драматичних творів ***«Дар любови»*** (Мельбурн, 1983).

Член Об'єднання Українських Письменників «Слово».

Помер в **1999 році**.

Нитченко Дмитро Васильович

(пс. Дмитро Чуб, Остап Зірчастий)
(1905-1999)

український поет, прозаїк, літературознавець, літературний дослідник, мемуарист, громадський діяч

Незнаний світ за обрієм клекоче,
Хлюпоче день об кораблів борти,
А серце б'ється птахом серед ночі:
У край який життя своє нести?
І от у світ біжать в'юнкі дороги,
Геть перетнувши прірви і поля,
Та ще не раз нас дожене тривога:
Чи вернемо додому звідтіля

Д. Нитченко

Народився Дмитро Васильович Нитченко у заможній селянській родині в Зінькові, що на Полтавщині **21 лютого 1905 року.**

Навчався майбутній письменник в індустріально-технічній школі в Зінькові, потім був краснодарський робітфак.

Переїхав до Харкова, вступив на мовно-літературний факультет місцевого педінституту. Там Д. Нитченко прилучився до літературного життя тодішньої столиці України, познайомився з відомими письменниками, почав працювати в Державному видавництві. Пізніше він згадував про зустрічі з М. Хвильовим, С. Васильченком, Б. Антоненком-Давидовичем, І. Багряним та іншими.

З початком Другої світової війни Д. Нитченка мобілізують в армію. Йому довелося пройти через полон, а потім через табір переселенців у Німеччині.

1949 року Д.Нитченко разом з сім'єю приїхав до Австралії, де прожив 50 років. На перших порах було нелегко, довелося навіть працювати у каменоломнях, а у вільний час вивчати англійську мову. Але писати Дмитро Чуб не переставав.

Протягом кількох десятиліть він працює учителем та директором українських суботніх шкіл у Мельбурні, створює й очолює Літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка, стає членом об'єднання українських письменників "Слово" і керує австралійською філією цієї організації.

Під псевдонімом *Дмитро Чуб* пише і публікує свої оповідання, вірші, нариси про подорожі, під псевдонімом *Остап Зірчастий* друкує свої гуморески.

В його творах постає дивовижна, повна несподіванок природа Австралії та життя наших земляків, закинутих долею на заокеанський материк.

З-поміж кращих його книжок треба назвати: ***"Це трапилося в Австралії"***, ***"На гадючому острові", "Вовченя", "Стежками пригод", "Слідами Миклухи-Маклая".***

Дмитро Чуб також автор чудових оповідей ***"Живий Шевченко"*** та ***"Українського правописного словника"***.

Член НСПУ.

Помер у Мельбурні **15 вересня 1999 року.**

Родина

Діти Д. Нитченка гідно продовжили справу батька.

Старша дочка ***Леся Ткач*** – письменниця (літературний псевдонім – ***Леся Богуславець***).

Молодша **– *Галя Кошарська*** – викладач української мови та літератури в Університеті в Сіднеї і керівник українського відділу.

Онук ***Юрій Ткач*** – відомий перекладач українських книг англійською мовою.

Вшанування пам'яті

Лігою українських меценатів та сім'єю в 1999 році заснована *Міжнародна премія ім. Дмитра Нитченка*, що присуджується щорічно за пропаганду українського друкованого слова

Відзнаки

У 1993 році Дмитро Нитченко став першим лауреатом премії Г.С.Сковороди за книгу "Від Зінькова до Мельборну";

лауреат Фундації Антоновичів;

нагороджений премією ім. Л. Українки за книжки "Живий Шевченко", "Стежками пригод", "Слідами Миклухо-Маклая"

Твори

Нитченко, Дмитро. Великий майстер літератури : фрагменти спогадів про Івана Багряного // Дніпро. - 1992. - № 10/11. - С. 180-183.

Нитченко, Д. Від Зінькова до Мельборну : спогади : [про літературне життя Харкова у 1930-ті роки // Березіль. – 1992. – №3/4. – С. 63-143.

Нитченко, Д. Елементи теорії літератури і стилістики. – 2-ге вид., випр. і допов. – Мельборн, 1979. – 136 с.

Нитченко, Д. Із спогадів про Бориса Антоненка-Давидовича // Березіль. – 1999. – №11/12. – С. 163-168.

Нитченко, Д. Калинові голоси Австралії // Київ. - 1991. - № 7. – С. 23-24.

Нитченко, Д. Легенда про Максима Рильського // Дзвін. – 1994. – № 6. – С. 153.

Нитченко, Д. Нова актуальна праця Івана Дзюби // Березіль. – 1996. – № 3/4. – С. 175-178. - Рец. на кн.: Застукали сердешну волю… / І. Дзюба. – К., 1995.

Нитченко, Д. Під сонцем Австралії. - Мельбурн : Байда, 1994.

Нитченко, Д. Спогади про Гната Хоткевича // Сучасність. – 1996. – № 10. – С. 159-160.

Нитченко, Д. Універсальний талант Гната Хоткевича // Березіль. – 1994. – № 3/6. – С. 104-113.

* * * * *

Чуб, Д. Борис Антоненко-Давидович : життя і творчість. – Мельборн : Ластівка, 1979. – 32 с : іл.

Чуб, Д. В лісах під Вязьмою : спогади про Другу світову війну. – 2-ге вид., допов. – Мельборн : Ластівка, 1983. – 130 с.

Чуб, Д. Дорога безсмерття : [про В. Стуса] // Дзвін. – 1993. – № 1. – С. 143 - 144.

Чуб, Д. Живий Шевченко : біографічні та літературознавчі оповіді. - К. : Веселка, 1994. - 141 с. : іл.

Чуб, Д. Жінки в житті Тараса Шевченка // Українська культура. – 1991. – № 3. – С. 1-3 : іл.

Чуб, Д. З новогвінейських вражень : на слідах Миклухи-Маклая. – Мельборн, 1977. – 128 с. : портр., фотогр. – Бібліогр. : с. 127-128.

Чуб, Д. Поезії // Вітчизна. – 2005. – № 5/6. – С. 157- 160.

Чуб, Д. Поезії // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії. – К. : Веселка, 1993. – С. 174-178.

Чуб, Д. Слідами Миклухи-Маклая : науково-художня книжка. - К. : Веселка, 1993. - 109 с. : іл. - (Нашого цвіту - по всьому світу).

Чуб, Д. Стежками пригод : оповідання, нариси, вірші. - Мельборн : Просвіта, 1975. - 119 с. : іл.

Чуб, Д. У дзеркалі життя й літератури : (статті, розвідки, спогади). - Мельборн, 1982.

Література про життя та творчість

Боровий, В. Із спогадів про Дмитра Нитченка / В. Боровий // Дзвін. – 1999. – № 1/2. – С. 168-172.

Гончар, О. Вступне слово // Стежками пригод / Чуб Д. - К., 1993. - С. 3.

Качуровський, І. Патріарх української літератури в Австралії // Березіль. – 2005. – № 3/4. – С. 157-162 : іл.

Марсюк, В. З далекого краю… // Слідами Миклухи-Маклая / Чуб Д. - К., 1993. - С. 5-7.

Михайленко, А. Він творив Україну поза Україною // Літературна Україна. – 2003. – 11 груд. – С. 6.

Павлишин, М. З епістолярної скарбниці Дмитра Нитченка // Березіль. – 1993. – № 7/8. – С. 19-21.

Руженцева, Є. У вінок пам'яті Дмитра Нитченка // Літературна Україна. – 2000. – 9 берез. – С. 8.

Саєнко, Л. Дмитро Нитченко – письменник, видавець // Бібліотечний вісник. – 2005. – № 3. – С. 50-55.

Слабошпицький, М. Дмитро Чуб, (1905-1999) // Рідне слово. Українська дитяча література : хрестоматія. - К., 1999. - Кн.2. - С. 518-519. – (Огляд життя та творчості).

Слабошпицький, М. Наша людина в Австралії // Живий Шевченко / Чуб Д. - К., 1994. - С. 136-139.

Тарасенко, О. «Він був щирим українським патріотом» : 21 лютого виповнюється 105 років від дня народження Д. Нитченка : [спогади про Д. Нитченка] // Шкільна бібліотека. – 2010. - № 1. – С. 10-12.

Терещенкова, Т. З Україною в серці // Березіль. – 2005. – № 3/4. – С. 162-173 : іл.

http://www.ruthenia.info/txt/biletskv/olifirenkov/km/24.html
http://www.velib.com/biography/chub_dmitrijj
http://korolenko.kharkov.com/Nytchenko/literatura.html

Онуфрієнко Василь Йосипович

(1920-1992)

український поет, редактор, радіожурналіст, перекладач, учитель, член уряду УНР на вигнанні, лауреат УММАН.

Василь Онуфрієнко народився **6 травня 1920 року** в с. Кишенька на Полтавщині в селянській родині.

За фахом учитель мови і літератури. Але працював у редакціях газет і журналів удома і на еміграції.

Писати поезії почав у 1935 році, але друкувати "поважно" почав у Німеччині в 1943 році. Найбільше друкував в журналі "Дозвілля" в Берліні.

У 1949 році переїхав до Австралії і поселився в Сіднеї.

Після закінчення війни кілька років писав статті до газет, а вірші знову почав писати в Австралії в 1950 році.

Друкував багато в газетах і журналах: "Пороги" (Аргентина), "Молода Україна" і "Нові дні" (Канада),"Українські вісті" (Німеччина), "Єдність" і "Вільна думка" (Австралія).

Видав окремо:

поему ***"Симон Петлюра",*** сатиричну поему ***"Сталін у пеклі",***

збірку ***"Земля незабутня",***

комедію ***"Заморські гості"***, яка понад 20 років тому йшла двічі в Аделаїді та тричі в Сіднеї.

Писав також скетчі, що йшли на сцені в Сіднеї.

Вперше *переклав* на українську мову: Генрі Кендала, Генрі Ловсона, Мері Ґілмор, Ендрю Петерсона, Адама Ліндсея Ґордона та інших.

Переклав також чимало сонетів В. Шекспіра (їх високо оцінила Орися Прокопів у своїй докторській дисертації про переклади Шекспіра в Альбертському університеті).

Помер **24 грудня 1992 року.**

Твори

Онуфрієнко, В. Вірші // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 196-206.

Онуфрієнко, В. Ватра: поезії 1943-1956. - Сідней : Фундація Українознавчих студій в Австралії, 1995. - 124 с. : портр.

Онуфрієнко, В. Гість : збірочка поезій для дітей : українським дітям, що перебувають на чужині – присвячую. - Сідней : Видання Фундації Українознавчих Студій в Австралії, 1994. - 114 с.

Онуфрієнко, В. Земля незабутня : поезії. – Сідней ; Мельбурн : Просвіта, 1976. - 95 с. : портр.

Онуфрієнко, В. Поезії : вірші оригінальні і перекладені, 1956-1992 / обкл. Л. Денисенка. - Сідней : Фундація Українознавчих Студій в Австралії, 1996. - 373 с. : портр., іл.

Онуфрієнко, В. Поезії // Київ . – 1991. - № 7. – С. 31—33.

Онуфрієнко, В. Полтава : поезії, 1943-56. - Сідней : [б. и.], 1995. - 247 с. : портр.

Онуфрієнко, В. Сталін у пеклі : гумористична поема (новітня енеїда). - Австралія : Мельборн, 1956. - 64 с.

Онуфрієнко, В. Україна моя : поезії / В. Онуфрієнко. - Сідней : [б. и.], 1994. - 91 с.

Література про життя та діяльність

Біляїв, В. На неокраянім крилі. – Донецьк : Східний видавничий дім, 2003. - 348 с.

Ротач, П. Розвіяні по чужині. Полтавці на еміграції : короткий біобібліографічний довідник.— Полтава, 1998.

http://ukrlife.org/main/cxid/bilajiw1_onufr.htm
http://hbds.ru/txt/biletskv/biljajivv/nakr.html

Павлишин Марко Романович

(1955 р.н.)

літературознавець, перший голова україністів Австралії, перекладач на англійську творів сучасних українських письменників, професор університету ім. Монаша

Марко Павлишин народився **7 червня 1955 року** в м. Брісбен, (Австралія).

Навчався в Квінслендському університеті, Університеті ім. Монаша в Мельбурні. Доктор з германістики.
Ініціатор і перший голова Асоціації Україністів Австралії (від 1990).
Автор численних публікацій та книжкових видань, присвячених дослідженню української літератури,

перекладач на англійську творів сучасних українських письменників.

З 1983 року очолює школу мов, культур та лінгвістики в австралійському Університеті Монаша і Центр українських студій імені Миколи Зерова там само.

З 1992 року є головою відділу славістики цього ж університетуту.

Є автором книжки ***«Канон та іконостас»*** (1997) та низки розділів і статей, передовсім на тему нової та сучасної української літератури

Переклав англійською і підготував до друку роман Ю. Андруховича ***"Рекреації".***

Відзнаки

Лауреат премії ім. О. Білецького в галузі літературно-художньої критики;

переможець рейтингу «ЛітАкцент року — 2008» у номінації «Гуманітаристика» (відзначено його монографію «Ольга Кобилянська: Прочитання».

Твори

Павлишин, М. «Дім на горі» Валерія Шевчука // Канон та іконостас / Павлишин М. – К. : Час, 1997. – С. 98 – 112.

Павлишин, М. З епістолярної скарбниці Дмитра Нитченка // Березіль. – 1993. – № 7/8. – С. 19-21.

Павлишин, М. Казаки на Ямайке : проявления постколониализма в современной украинской культуре // Перекрестки. - 2005. - № 3/4. - С. 5-16.

Павлишин, М. Канон та іконостас. - К. : Час, 1997. - 448 с.

Павлишин, М. Квадратура круга : пролегомени до оцінки Василя Стуса // Канон та іконостас / Павлишин Марко : літературно-критичні статті. — К. : Час, 1997. — С. 157-174.

Павлишин, М. Лекторат україністики ім. Миколи Зерова в університеті ім. Монаша (Мельборн) і

Допомоговий Фонд Українознавчих Студій // Українці в Австралії. — Мельборн : Союз Українських Організацій Австралії, 1998. —С. 617–623.

Павлишин, М. Міфологічне, релігійне та філософське у прозі Валерія Шевчука // Канон та іконостас / Павлишин М. – К. : Час, 1997. – С. 143-156.

Павлишин, М. Ольга Кобилянська: прочитання. — Харків: Акта, 2008.

Павлишин, М. Чорнобильська тема і проблема жанру ; Канон та іконостас : [літературно-критичні статті]. — К. : Час, 1997. — С. 175-184.

Література про життя та творчість

Абліцов, В. Галактика «Україна». Українська діаспора : видатні постаті. - К. : КИТ, 2007. - 436 с.

Залізняк, Б. Марко Павлишин : Львівське прочинання : 16 травня у Львівській книгарні «Є» відбулася зустріч з відомим українським літературознавцем з Австралії М. Павлишиним // Літературна Україна. – 2011. – 23 черв. (№ 25). – С. 7 : фото.

Сивокінь, Г. Із західної перспективи : [Марко Павлишин] // Урок української. - 2001. – N 4. - С. 50-53.

http://kameniar.franko.lviv.ua/?p=335
http://litakcent.com/2009/04/08/marko-pavlyshyn-ukrajinisty-v-avstraliji-%E2%80%94-ptah-duzhe-ridkisnyj/
http://book-ye.com.ua/reviews/marko-pavlyshyn-profikshn-bez-fiktsij/

Подолянко Богдан

(пс. Австралюк)

(1921-2000)

журналіст, громадський діяч

Богдан Подолянко народився **30 січня 1921 року** на Галичині.

До Австралії прибув в 1949 році і поселився в Сіднеї. Започаткував в Австралії першу українську газету «Вільна думка».

Обирався секретарем Об'єднання Українців Австралії.

Помер в **2000 році** в Австралії.

Твори

Подолянко, Б. Любіть життя. – Сідней : Книга, 2001. – 93 с.

Подолянко, Б. Моя Болгарія // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 98-100.

Подолянко, Б. Оглянувшись назад //Київ. - 1991. - № 6. – С. 2.

Подолянко, Б. Фантастична втеча Мирослава Січинського / опрацював на підставі доступних джерел Богдан Подолянко. - Сідней : Книга, 1987. - 48 с.

Радіон Степан Микитович

(1912 р.н.)
український журналіст, письменник, бібліограф, був заступником президента УММАН

«Дякую Богу, що поміг мені хоч працею пером, книжковим нарібком на поселенню в Австралії бути співтворцем духовності України, популяризувати її ім'я, культуру й боротьбу за визволення з-під московського ярма в часах, коли духовній еліті в Україні все те було заборонено»
С. Радіон

Степан Радіон народився **1912 року** в с. Сильне, що в Ківерцівському районі на Волині.

В 1944 році змушений був емігрувати до Австралії.

Журналіст і письменник, науковець і бібліограф, літописець австралійської україністики за наукову і літературну працю був удостоєний звання почесного доктора Аризонського університету (США), став дійсним членом Інституту дослідів Волині у Вінніпезі (Канада), а 1994 року – почесним професором Волинського державного університету ім. Лесі Українки.

Автор нарисів, довідників, статей, рецензій про громадське життя української діаспори в Австралії.

Після смерті письменника його син – *Юрій Радіон* – заснував благодійний фонд і щороку відсоток від заощаджень зобов'язався переказувати обдарованим студентам із Луцька. Уперше стипендії фонду отримали в першому півріччі 2012 року п'ятеро студентів Інституту філології та журналістики. Тепер же Фонд готовий винагородити десятьох студентів інституту, виплативши кожному з них одноразово 500 євро.

Твори

Радіон, С. Бібліографія і збірка друкованих праць [Текст] = Bibliography and collection of works by S. Radion : бібліографія. : ч.2 / Ст. Радіон ; наук. т-во ім.Шевченка в Австралії. - Мельборн : Управа Осередку Праці НТША на Вікторію, 1978. - 114 с

Радіон С. Із пожовклих листків в Австралії : (епізоди з автобіографії віршами й прозою). - Мельбурн : Спадщина, 1992. - 112 с.

Радіон, С. Микола Береза. - [б. м.] : [б.в.], 1956. - 64 с.

Радіон, С. Нарис історії Наукового товариства ім. Т. Шевченка в Австралії, 1950-1975 рр. – Мельбурн : 1976 – 225 с.

Радіон, С. Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Австралії // Українці в Австралії : енциклопедичний довідник. — Сідней : Вільна Думка і Товариство збереження Української Спадщини в Австралії, 2001. — С. 449

Радіон, С. Новий похід : оповідання. - Аделаїда : [б.в.], 1954. - 60 с.

Радіон, С. Припадкова зустріч : збірник новел, оповідань, перекладів. - [Б. м.] : [б.в.], 1985. - 144 с.

Радіон, С. Старий Джо : оповідання // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 166-170.

Література про життя та творчість

Біляїв, Володимир. «На неокраянім крилі...». — Донецьк : Східний видавничий дім, 2003. - 348 с.

http://www.volyn.com.ua/?rub=11&article=0&arch=1410
http://zn.ua/SOCIETY/pisma_iz_avstralii-48212.html
http://istvolyn.info/index2.php?option=com_content&task=emailform&id=678&itemid=1

Смаль-Стоцький Іван

(1905 р. н.)
письменник

Смаль-Стоцький Іван (справжнє прізвище Смаль), народився в **1905 році** на Полтавщині.

Тепер в Австралії.

Автор збірок оповідань та нарисів: ***«Потолочені хліба»*** (1954);

повість ***«Клепачівський рейд»*** (1968),

репортаж ***«Кінофільмова експедиція»*** (1970).

Твори

Стоцький, І. Кінофільмова експедиція : репортаж. - Лондон, 1970. - 143 с.

Стоцький, І. Клепачівський рейд : повість з часів УПА. – Лондон : ЦУ СУМ, 1968. - 180 с.

Стоцький, І. Потолочені хліба : нариси й оповідання / І. Стоцький. - Сідней : Вільна думка, 1954. - 64 с.

Сокіл Василь Іванович

(пс. Андрій Шпичка та Макар Дуда)

(1905-2001)

український письменник, журналіст, педагог, драматург, лібретист, редактор,

син громадського діяча і педагога Івана Васильовича Сокола (1867-1945), брат оперної співачки Марії Сокіл-Рудницької (1902-1999) і гірничого інженера Миколи Сокола (1899-1972).

Василь Іванович Сокіл народився **5 березня 1905 року** в с. Гусарка Олександрівського повіту Катеринославської губернії (нині Запорізька область)

Закінчив приватну гімназію.

Працював нештатним кореспондентом газети «Зірка», яку редагував письменник Іван Ткачук.

В 1923 році на сторінках «Зірки» з'явилося ім'я Андрія Шпички — так підписував свої фейлетони, гумористки, усмішки 18-річний Василь Сокіл.

Свої перші твори друкує в новозаснованому часописі «Зоря», стає кандидатом у члени УКП (Українська Комуністична партія), яка опозиційно ставилася щодо правлячої партії більшовиків, передусім у національному питанні. За приналежність до УКП Василь Сокіл восени 1925 року заарештовувався.

В 1928 році письменник на постійно переїхав жити до Харкова.

1932 року закінчив філологічний факультет Харківського університету.

В перші роки війни був у евакуації з колективом Харківського театру музкомедії в містах Середньої Азії, з 1944 року — на війні.

По війні працював у харківській пресі.

В 1979 році емігрував до США. У зв'язку з виїздом за кордон 1979 року виключений із Спілки письменників України і поновлений в ній тільки в 1997 році.

З 1985 року В. Сокіл став членом американського відділу ПЕН-клубу.

В 1986 році переїхав до Австралії, де жив у Сіднеї.

Оповідання, вірші, байки, гумористки друкувалися під власним прізвищем і під псевдонімом ***Макар Дуда.***

Повість Василя Сокола «***Така довга ніч»*** надрукована 1984 році у журналі«Сучасність» (США), а наприкінці того ж року вийшла окремою книжкою у видавництві «Сучасність».

В 1987 році Канадський інститут українських студій при Альбертському університеті (Едмонтон, Кана-

да) видав перший том спогадів Василя Сокола ***«Здалека до близького»***.

У Сіднеї (Австралія) у видавництві «Беркут» під псевдонімом *Макар Дуда* 1990 року побачила світ збірка гумору і сатири ***«Сміюсь аж плачу»***.

В 1991 році у видавництві «Лерос Пресс» (Канберра) в англійському перекладі однією книжкою з'явилися дві повісті Василя Сокола під назвою ***«А потім там була гласність»***.

Журнальними публікаціями на Заході також вийшли драма В. Сокола ***«Поминки»*** (1987, «Сучасність») та повість ***«Вікна виходять на захід»*** (там же, 1986).

В останні двадцять років життя на Заході Василь Сокіл працював з подвоєною енергією. Він відредагував три томи «Щоденника» Володимира Винниченка та книжку Валер'яна Ревуцького «Нескорені березільці» (1985 р.)

В 1998 році у Харкові у видавництві «Майдан» В. Сокіл видав збірку вибраних драматичних творів та кількох оповідань «***Комедії і драми в житті і на сцені»***.

У 2001 році видав у Харкові другий том спогадів і роздумів ***«Дивний світ пізнавання»***.

Помер у Сіднеї (Австралія) **2 жовтня 2001 року** на 97-му році життя.

Похований на українському православному кладовищі Руквуд, на околиці Сіднея.

Твори

Сокіл, В. Народні легенди та перекази українців Карпат. - К. : Наукова думка, 1995. - 157 с.

Сокіл, В. Приходьте на новосілля : оповідання // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 112-118.

Ткач Юрій
(1954 р.н.)
перекладач,

син Лесі Богуславець, внук Дмитра Нитченка, пропагує українську книгу в англомовному світі

Юрій Ткач народився **17 лютого 1954 року**.

Юрій Ткач займається перекладами української літератури англійською, зокрема він переклав твори *Бориса Антоненка-Давидовича, Олеся Гончара, Остапа Вишні, Олеся Бердника, Анатолія Дімарова, Ігоря Качуровського*.

Переклав роман Валерія Шевчука *«Предтеча»*, присвячений Григорію Сковороді.

На запитання, чим приваблює саме цей твір, перекладач відповів: “Я й сам відчуваю спорідненість із філософією Григорія Сковороди. Довгий час я намагався жити так, як він: не мав родини, багато подорожував, збагачувався інтелектуально й духовно. А щодо роману... Насправді в англомовному світі про Сковороду більше знають із наукових публікацій, але ж художні твори дадуть можливість глибше пізнати нашого філософа.»

Юрій Ткач також заснував українське видавництво «Bayda Books» (1978).

З 1989 року працює у Києві перекладачем і видавцем.

Фольц Клавдія Олексіївна

(1919 р.н.)
письменниця, режисер, актриса

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 739/2007

Про відзначення державними нагородами України громадян іноземних держав

За вагомий особистий внесок у зміцнення авторитету України у світі, популяризацію її історичних і сучас-них надбань та з нагоди 16-ї річниці незалежності України **постановляю:**

Присвоїти почесне звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ»

ФОЛЬЦ Клавдії Олексіївні – режисерові, письмен-ниці, громадянці Австралії

Президент України Віктор ЮЩЕНКО

21 серпня 2007 року

Народилася Клавдія Шольц **1 вересня 1919 року** на Україні.

Закінчила Одеський театральний інститут.

Судьба занесла її аж в Астралію Працювала в театрі Українського мистецького товариства в м. Сіднеї. Ролі у виставах ***«По ревізії», «Мина Мазайло»***. Постановки ***«Ясні зорі», «За двома зайцями».***
Проходили роки, але туга за рідним краєм бередила душу.

Так з'явився її збірник ***«Для всіх і про все»,*** виданий в 1989 році в Австралії.

Одеська юність не раз повертається до поетеси в віршах: ***«Подруге на родину», «Аналогия», «Ровес-нице-землячке», «Одессе».***

Хтось серце загубив у Сан-Франциско,
Навічно хтось закоханий в Париж,
Душі ж моєї золота колиска —
Одесса - місто... і ні менш, ні більш!

Багато віршів присвячено друзям-емігрантам, українським діячам мистецтва: художнику Степану Хвилі, письменнику Дмитру Нитченку та інш.

Серце щемить від віршів, які присвятила Клавдія Фольц своїм батькам, з якими доля розлучила її назавжди, про смерть яких вона дізналась із листів з далекої України.

... Вона пішла, як все йде в небуття...
Збагнути тяжко втрату ту болючу.
Бо знаю, до кінця мого життя,
Ніхто вже не заповнить порожнечу.
Прощайте, мамо! Вічно мирно спіть,
Прикриті рідною духмяною землею.
Пам'ять про Вас в душі моїй горить
І згасне лиш із смертію моєю.
(«Матері»).

Звертаючись до батька, вона пише:
І ваш бурлацький шлях прийшов до краю,
І ви поховані в рідній землі.
Я ж, одинокий журавель без зграї,
Зламаю крила у чужій імлі.

Твори

Фольц, К. Материнське серце ; Охоронець традицій ; Пан інтелігент ; Яблуня : оповідання ; Вірші // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Г. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 157-165, 227-230.

Література про життя та творчість

Ананченко, Тетяна Петрівна. «України часточка - в мені : Одещина в культурологічному просторі світового українства». – Одеса : Друк, 2006. - 280 с.

Галяс, А. Для всех обо всём. В том числе об Одессе // Одесский вестник.- 1999. - 4 сент.

Українці Австралії : енциклопедичний довідник / авт.передм. Василь Сокіл ; редкол.: Лев Богацький, Євген Гаран та ін. – Сідней : Вільна Думка : Товариство Збереження Української Спадщини в Австралії, 2001. - 672 с.

http://ya-odessit.ru/content/klavdiya-folts-i-odessa.html

Чорнобицька Галина (Л. Далека)

(1889-1983)

українська поетеса, педагог-природознавець

Галина Чорнобицька народилася **21 березня 1889 року** на Катеринославщині.

Під час II світової війни опинилась у Німеччині.

В 1950 році емігрувала до Австралії.

Працювала в галузі дитячої літератури під псевдонімом *Олена Чорнобривець*. Перекладала українську поезію англійською мовою.

Член ОУП "Слово".

Померла **1983 році** в Аделаїді, штат Південна Австралія, похована там же.

Був холодний місяць лютий,
лис ходив голодний, лютий,
всюди ліз, куди й не слід,
замітав хвостищем слід.
Г. Чорнобицька.

Чорнобицька, Г. Пливе Південний хрест ; Сниться ; Засланому ; Із щоденника ; Розгорнув краєвидів сувій ; Обрій і води небачені… ; Відчиняю навстіж вікно ; Передчуття : вірші // Рідні голоси з далекого континенту : твори сучасних українських письменників Австралії / упоряд. та передм. А. Михайленка. – К. : Веселка, 1993. – С. 231-235.

Бібліографія
про українську літературну діаспору

AU/UA: сучасна поезія Австралії та України / упоряд. Лес Вікс, Юрій Завадський і Григорій Семенчук. — Тернопіль-Сідней : Крок, Meuse Press, 2011. — 126 с.

Барчинський, Орест. До історії українського поселення в Австралії // Українці в Австралії : енциклопедичний довідник. — Сідней : Вільна Думка : Т-во Збереження Української Спадщини в Австралії, 2001. — С. 55–56

Білецький, В. С. Українська діаспора сьогодні: перпективи і реалії співпраці з Україною // Культурні зв'язки Донеччини з українським зарубіжжям / Укр. культурологічний центр [та ін.]. - Донецьк, 2004. - С. 29-34.

Біляїв, В. І. "На неокраянім крилі...": [штрихи до літ. портретів західної діаспори] / В. І. Біляїв ; Донецьке від-ня наук. т-ва ім. Шевченка. – Донецьк : Східний вид. дім,2003. - 348с.

Енциклопедія Української Діяспори. Т. 4. Австралія - Азія - Африка / гол. ред. В. Маркусь. - К. ; Нью-Йорк ; Чікаго ; Мельборн, 1995. - 250 с. : іл.

Євтух, В. Б. Українці за межами України // Історія України:нове бачення. - К., 1996. - Т. 2. - С. 467-493.

Жуківський, А. Поселення українців в Австралії // Українці в Австралії : енциклопедичний довідник. - Сідней : Вільна Думка : Т-во Збереження Української Спадщини в Австралії, 2001. — С. 10–12.

Російський, О. М. Українці у діаспорі // Етнографія на Україні : навч. посібник. - Львів, 1994. - С. 407-425.

Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості : науково-довідкове видання / упоряд. В. А. Просалової. – Донецьк : Східний видавничий дім ; Донецьке відділення НТШ ; Український культурологічний центр, 2012. – 516 с.

Українці Австралії : енциклопедичний довідник. - Сідней, 2001.

Українці в Австралії : матеріяли до історії і поселення українців в Австралії : в 2-х т. - Мельборн, 1996-1998.

Т. 1 : 1996. - 862 с.

Т. 2. : 1998. - 1100 с.

Українці в зарубіжному світі. — К. : Наукова думка, 1991. — С. 70

http://prosvilib.at.ua/index/vtf_06_14/0-236

Покажчик авторів та назв творів

А
Абліцов В. 36
Ананченко Т. П. 46

Б
Біляїв В. 15, 34, 39
Боровий В. 31

В
Вакуленко П. 11
Виступ поетеси 22

Г
Галяс А. 46
Гончар О. 31

Ж
Живлюще джерело 22

З
Залізняк Б. 36

К
Качуровський І. 31

Л
Лазорський Микола Панасович 25

М
Марсюк В. 31
Михайленко А. 31

Н
Нитченко Д. 11, 13

П
Павлишин М. 31

Р
Ротач П. 9, 11, 13, 34
Руженцева Є. 31

С
Саєнко Л. 31
Сивокінь Г. 36
Славутич Я. 22
Слабошпицький М. 9, 31
Сорока П. 13, 22, 23
Стех Я. 17

Т
Тарасенко О. 32
Терен Т. 9
Терещенкова Т. 32

У
Українська діаспора 6,10, 11,14
Українські письменники 10
Українці Австралії 15, 46